

кваліфікованого інструкторського складу та забезпечення належного рівня технічної підтримки. Важливим аспектом залишається і обмежена реалістичність окремих симуляцій, що може впливати на якість підготовки. Крім того, у ряді випадків спостерігається недостатня системність впровадження таких технологій, що знижує їх загальну ефективність у межах освітнього процесу.

Наявність зазначених обмежень зумовлює необхідність подальшого розвитку симуляційних та VR-технологій у військовій підготовці. Перспективи їх удосконалення пов'язані передусім з інтеграцією штучного інтелекту, який дозволяє створювати адаптивні сценарії, автоматизувати оцінювання дій військовослужбовців та підвищувати індивідуалізацію навчання. Важливим напрямом є формування цифрових полігонів і віртуальних бойових середовищ для моделювання масштабних операцій без ресурсних обмежень. Доцільним також вбачається поєднання VR із реальним навчанням, що забезпечує поетапний перехід до практичного застосування навичок.

Окрім зазначених напрямів, подальшого розвитку набувають мережеві симуляції для колективної підготовки підрозділів у єдиному цифровому просторі. **Водночас важливим аспектом їх удосконалення є наповнення навчальних сценаріїв актуальним змістом, що зумовлює доцільність використання бойового досвіду України** для створення максимально реалістичних умов підготовки.

Узагальнюючи результати дослідження, слід зазначити, що симуляційні та VR-технології є ефективним інструментом удосконалення системи військової підготовки, оскільки забезпечують формування практичних навичок, розвиток тактичного мислення та здатність діяти в умовах невизначеності. Їх використання дозволяє підвищити якість навчання за рахунок моделювання складних бойових ситуацій і багаторазового відпрацювання дій у безпечному середовищі.

Водночас встановлено, що такі технології не можуть повністю замінити традиційні форми підготовки, а мають застосовуватися у поєднанні з ними, доповнюючи практичні заняття та підвищуючи їх ефективність. Разом із тим подальший розвиток симуляційних та VR-технологій пов'язаний із необхідністю подолання існуючих обмежень, зокрема технічних, організаційних та методичних, а також із забезпеченням їх системного впровадження у навчальний процес. Перспективи їх використання визначаються інтеграцією новітніх цифрових рішень, розвитком мережевих симуляцій та врахуванням сучасного бойового досвіду, що сприятиме підвищенню рівня підготовленості військовослужбовців. Таким чином, застосування симуляційних та VR-технологій є доцільним і перспективним напрямом розвитку військової освіти в умовах сучасного безпекового середовища.

Осіпенко Аліна Олександрівна

здобувачка вищої освіти

Навчально-наукового

інституту права та психології

Національної академії внутрішніх справ

Сушков Олег Олександрович

*Доцент кафедри фізичної та тактичної підготовки
Навчально-наукового інституту права та психології
Національної академії внутрішніх справ
к.т.н СНС*

НОВІТНІ ІНОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ТА УДОСКОНАЛЕНІ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Сучасна підготовка кадрів для Національної поліції України потребує відходу від застарілих методів «пасивного навчання». В умовах динамічних змін у структурі злочинності та постійних безпекових викликів, пріоритетом стає впровадження високотехнологічних систем, які дозволяють змодельовати реальні критичні ситуації без ризику для життя курсантів.

Використання VR-технологій та інтерактивних сценаріїв. Один з найбільш перспективних напрямків є впровадження повноконтактних симуляторів віртуальної реальності. На відміну від звичайних комп'ютерних програм, сучасні VR-платформи дозволяють курсанту відчувати тактильну віддачу та працювати зі справжньою (хоч і модифікованою) зброєю. Це критично важливо для відпрацювання навичок швидкого прийняття рішень під вогнем або при затриманні озброєного злочинця. Головна перевага тут — можливість багаторазового повторення сценарію з різними варіантами фіналу, що формує стійку психологічну готовність до стресу.

Штучний інтелект у системі оцінки компетенцій. Інноваційним підходом є використання ШІ для аналізу дій поліцейського під час тренувань. Системи відеоаналітики дозволяють відстежувати правильність секторів обстрілу, швидкість реакції та навіть напрямок погляду курсанта. Штучний інтелект допомагає створити адаптивний профіль навчання, який підсвічує «слабкі місця» конкретного студента, наприклад, невміння вести переговори в конфліктних ситуаціях.

Тактична та домедична підготовка за стандартами MARCH. Вдосконалення системи підготовки сьогодні неможливе без врахування бойового досвіду. Інновація полягає в інтеграції військових протоколів надання допомоги до поліцейської практики. Сучасні манекени-симулятори, що імітують критичні кровотечі та дихальну недостатність, дозволяють довести навички самодопомоги та допомоги колегам до автоматизму. Це підвищує шанси на виживання офіцера в екстремальних умовах служби.

Впровадження систем Custody Records у навчальний процес. Для забезпечення дотримання прав людини майбутніх поліцейських вчать працювати під постійним відеоконтролем. Використання навчальних моделей системи Custody Records привчає курсантів до того, що кожен крок — від затримання до поміщення в ІТТ — має бути зафіксований та обґрунтований. Це не лише дисциплінує, а й створює культуру прозорості та підзвітності перед громадою.

Дистанційне зондування та використання БПЛА. Новітнім підходом є включення обов'язкового курсу з експлуатації безпілотних літальних апаратів. У 2026 році дрони стали невід'ємною частиною патрулювання та огляду місця події. Підготовка включає як технічні аспекти керування, так і правові рамки використання отриманих відеоданих як доказів у кримінальному провадженні.

Отже, сучасна підготовка поліцейських — це вже не про вивчення теорії за підручниками, а про реальне «занурення» у професію через технології. Використання VR-симуляторів, дронів та систем відеоаналітики дозволяє відпрацювати найскладніші сценарії в безпечних умовах, де помилка не коштує життя, а стає корисним досвідом.

Головний результат таких інновацій - це не просто технічно грамотний фахівець, а офіцер, який вміє зберігати спокій у стресових ситуаціях, правильно оцінювати ризики та діяти професійно. Зрештою, саме поєднання високих технологій із психологічною стійкістю та повагою до прав людини є фундаментом нової поліції, яка дійсно здатна захистити суспільство в сучасних реаліях.

Павелко Владислав Вікторович
*старший викладач кафедри тактики, підполковник
факультету службово-бойової діяльності
Київського інституту Національної гвардії України*

ТАКТИКА ДІЙ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ПОЛЯ БОЮ: НАВЧАЛЬНИЙ АСПЕКТ

Актуальність. Стрімкий розвиток технологій та характер повномасштабної російсько-української війни докорінно змінили структуру сучасного загальновійськового бою. Сучасне операційне середовище характеризується концепцією «прозорого поля бою» (унаслідок безперервної аеророзвідки), масованим застосуванням ударних безпілотних систем (зокрема FPV-дронів), високоточних засобів ураження та щільним радіоелектронним придушенням.

Для підрозділів Національної гвардії України (далі - НГУ), які одночасно виконують завдання у складі Сил оборони на передовій та забезпечують внутрішню безпеку й охорону критичної інфраструктури, виникає гостра потреба в адаптації тактики дій. Наявні навчальні програми та доктринальні документи часто не встигають за динамікою змін на фронті. Тому реформування навчального аспекту — переведення бойового досвіду в системну методологію підготовки кадрів — є критично важливим для підвищення ефективності виконання бойових завдань та мінімізації втрат особового складу.

Результати. Комплексний аналіз бойових дій 2022–2026 років та чинної системи підготовки в НГУ дозволив виділити кілька ключових напрямків модернізації тактичної підготовки: